

WYDAWNICTWA INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO

---

*Antoni Wrzosek*

# NAD ODRĄ i NYŚĄ

*Opis geograficzno-gospodarczy nowych ziem Śląska*

**Kolekcja  
Emila Kornasia**

Wydano z poparciem Wydziału Nauki Ministerstwa Oświaty

Katowice 1945

R. 1604

---

Flaczono: Drukarnia Wojewódzka, Katowice, Sobieskiego 11

# SPIS RZECZY

|                                                | str. |
|------------------------------------------------|------|
| Słowo wstępne . . . . .                        | 5    |
| <b>I. STRUKTURA FIZYCZNA KRAJU</b> . . . . .   | 7    |
| 1. Pochodzenie nazwy Śląska . . . . .          | 7    |
| 2. Położenie geograficzne . . . . .            | 7    |
| 3. Rzeźba terenu . . . . .                     | 10   |
| a) Sudety . . . . .                            | 10   |
| b) Przedpole Sudetów . . . . .                 | 11   |
| c) Nizina Śląska . . . . .                     | 12   |
| 4. Stosunki klimatyczne . . . . .              | 13   |
| 5. Nawodnienie . . . . .                       | 14   |
| 6. Roślinność . . . . .                        | 16   |
| <b>II. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY</b> . . . . .   | 17   |
| <b>III. STOSUNKI LUDNOŚCIOWE</b> . . . . .     | 21   |
| 1. Rozwój zaludnienia Śląska . . . . .         | 21   |
| 2. Gęstość zaludnienia . . . . .               | 22   |
| 3. Struktura osiedli . . . . .                 | 22   |
| 4. Kształt i charakter wsi . . . . .           | 23   |
| 5. Osiedla miejskie . . . . .                  | 24   |
| 6. Rozwój stosunków narodowościowych . . . . . | 25   |
| 7. Stosunki wyznaniowe . . . . .               | 26   |
| 8. Struktura zawodowa . . . . .                | 27   |
| <b>IV. STOSUNKI GOSPODARCZE</b> . . . . .      | 29   |
| 1. Charakterystyka ogólna . . . . .            | 29   |
| 2. Rolnictwo . . . . .                         | 30   |

|                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------|-----------|
| 3. Gospodarka leśna . . . . .                                    | 32        |
| 4. Własność ziemska i struktura rolna . . . . .                  | 33        |
| 5. Górnictwo . . . . .                                           | 39        |
| 6. Przemysł . . . . .                                            | 40        |
| 7. Komunikacja . . . . .                                         | 42        |
| <b>B. PRZEGLĄD KRAIN . . . . .</b>                               | <b>45</b> |
| I. Górnośląskie zagłębie węglowe . . . . .                       | 45        |
| II. Grzbiet wapienia muszlowego (Chełm) . . . . .                | 47        |
| III. Zielony Górny Śląsk . . . . .                               | 47        |
| 1. Międzyrzecze Odry i Kłodnicy . . . . .                        | 48        |
| 2. Śląsk leśisty w dorzeczu Małopanwi i Stobrawy . . . . .       | 48        |
| 3. Bory Niemodlińskie . . . . .                                  | 49        |
| IV. Górnośląska kraina lessu . . . . .                           | 49        |
| V. Kraina północna . . . . .                                     | 51        |
| 1. Niecka Baryczy . . . . .                                      | 51        |
| 2. Wzgórza morenowe prawego побереża Odry . . . . .              | 52        |
| 3. Lewe побереże Odry . . . . .                                  | 52        |
| VI. Równina środkowo-śląska . . . . .                            | 53        |
| VII. Bory dolnośląskie . . . . .                                 | 55        |
| VIII. Pogórze sudeckie . . . . .                                 | 56        |
| IX. Sudety . . . . .                                             | 58        |
| 1. Góry Sowie . . . . .                                          | 58        |
| 2. Kotlina Kłodzka i jej obramienie górskie . . . . .            | 59        |
| 3. Góry Wałbrzyskie . . . . .                                    | 60        |
| 4. Brama Kamieniołowska i przyległe grzbiety . . . . .           | 61        |
| 5. Karkonosze . . . . .                                          | 61        |
| 6. Góry Kocabskie . . . . .                                      | 62        |
| 7. Góry Izerskie . . . . .                                       | 62        |
| <b>C. CO NOWE ZIEMIE ŚLĄSKA DAJĄ PAŃSTWU POLSKIEMU . . . . .</b> | <b>65</b> |

## S P I S   M A P

|                                                      |           |
|------------------------------------------------------|-----------|
| Podział na krainy geograficzne . . . . .             | str.<br>9 |
| Podział administracyjny Śląska w roku 1938 . . . . . | 19        |
| Komunikacja . . . . .                                | 43        |